

PATVIRTINTA
Molėtų rajono savivaldybės
administracijos direktoriaus
2023 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr.
B6-794

MOLėtų RAJONO SAVIVALDYBės ADMINISTRACIJOS ANTIKORUPCINės POLITIKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Molėtų rajono savivaldybės administracija (toliau – Savivaldybė) siekia būti skaidria, sąžininga ir atsakinga, puoselėja savo reputaciją ir visuomenės pasitikėjimą ja. Savivaldybėje draudžiamas bet kokios formos kyšininkavimas ir korupcija. Taikoma šių veiksmų prevencija ir kuriama korupcijai atspari aplinka.

Molėtų rajono savivaldybės administracijos antikorupcinės politikos aprašas (toliau – Antikorupcinė politika) yra vidinis korupcijos prevencijos dokumentas, apibrėžiantis korupcijos prevencijos priemones, kuriomis valdomos korupcijos rizikos. Antikorupcinė politika nustato pagrindinius korupcijos prevencijos reikalavimus, bei jų laikymosi užtikrinimo gaires. Antikorupcinės politikos privalo laikytis politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai, karjeros valstybės tarnautojai, darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, įskaitant praktiką atliekančius asmenis (toliau – Darbuotojai).

Pagrindinės sąvokos ir jų apibrėžtys:

Korupcija- piktnaudžiavimas įgaliojimais siekiant naudos sau ar kitam asmeniui viešajame ir privačiame sektoriuje. Pagal Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą korupcinės nusikalstamos veikos yra šios: kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, piktnaudžiavimas.

Korupcijos prevencija - sisteminga veikla, kuria siekiama didinti viešojo ir privataus sektorių subjektų atsparumą korupcijai ir kuri apima korupcijos rizikos veiksnių nustatymą, įvertinimą, šalinimą ir (ar) mažinimą, sudarant bei įgyvendinant korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių sistemą.

Kronizmas – draugų, bičiulių globa ir protegavimas naudojantis einamomis pareigomis, vardu ir galia.

Neetiškas elgesys – elgesys, prieštaraujantis Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme, Dovanų politikos apraše, Elgesio kodekse ir kituose teisės aktuose įtvirtintiems pagrindiniams etikos principams.

Nepotizmas – savo šeimos narių, giminaičių bei kitų artimų asmenų globa ir protegavimas naudojantis einamomis pareigomis, vardu ir galia.

Favoritizmas - favoritų iškėlimas, jų skyrimas į aukštas vietas. Tvarka, priklausoma nuo favoritų daromos įtakos.

Antikorupcinės politikos tikslas - užtikrinti, kad Molėtų rajono savivaldybės administracijoje vykdoma veikla ir elgsena atitiktų teisės aktų reikalavimus, aukščiausius patikimumo, sąžiningumo, skaidrumo ir etikos standartus.

Antikorupcinėje politikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme (toliau – Korupcijos prevencijos įstatymas).

II SKYRIUS

BENDRI ĮSIPAREIGOJIMAI IR PRINCIPAI

Kuriant, korupcijai atsparią aplinką Molėtų rajono savivaldybės administracijoje, imamasi korupcijos prevencinių priemonių, bei laikomasi šių principų ir reikalavimų:

Teisės aktų nuostatų bei etiško elgesio normų laikymasis:

Savivaldybės darbuotojai, vykdydami veiklą laikosi įstatymų ir kitų teisės aktų normų. Darbuotojai motyvuojami elgtis sąžiningai, laikytis Elgesio kodekso nuostatų ir pranešti apie korupciją.

Daugiau informacijos:

https://www.moletai.lt/uploads/002%20Dokumentai/Korupcijos%20prevencija/Dovanu_politika/El_gesio_kodeksas.pdf.

Antikorupcinis teisės aktų vertinimas.

Siekiant išvengti teisinio reguliavimo trūkumų, galinčių sudaryti prielaidų korupcijai, Savivaldybėje, atliekamas norminių teisės aktų projektų antikorupcinis vertinimas. Antikorupcinio vertinimo pažymos skelbiamos viešai. Daugiau informacijos: <https://www.moletai.lt/teises-aktu-antikorupcinis-vertinimas/>.

Personalo atranka.

Siekiant įvertinti asmenų patikimumą ir sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, privalomai Korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka kreipiamės į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą (toliau – STT) dėl informacijos apie asmenį gavimo.

Savivaldybė turi patvirtintų pareigybių, dėl kurių teikiamas prašymas STT pateikti informaciją, sąrašą. Sąrašas skelbiamas viešai. Daugiau informacijos: <https://www.moletai.lt/informacijos-apie-asmeni-rinkimas/>.

Viešųjų ir privačių interesų derinimas.

Savivaldybėje itin svarbu užtikrinti efektyvią interesų konfliktų valdymo sistemą, kad darbuotojai galėtų laisvai atlikti savo funkcijas, nebijodami, kad jų priimami sprendimai galėtų padaryti žalos tiek sau patiems, tiek įstaigai.

Galint kilti interesų konfliktui, darbuotojai nedelsiant raštu informuoja atsakingą asmenį ir tiesioginį vadovą ir nustatyta tvarka nusišalina nuo svarstomų klausimų, rengiamų ir priimamų sprendimų, susijusių su kilusiu interesų konfliktu.

Už Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi priežiūrą ir kontrolę, asmenų konsultavimą privačių interesų deklaravimo, interesų konfliktų prevenciją atsakingas – vyriausiasis specialistas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą.

Daugiau informacijos: <https://www.moletai.lt/viesu-ir-privaciu-interesu-derinimas/>.

Apribojimai pasibaigus tarnybai.

Siekiant valdyti „besisukančių durų“ situacijų sukeltas rizikas, Darbuotojai informuojami apie taikomus įsidarbinimo ir atstovavimo apribojimus pasibaigus tarnybai.

Draudimas teikti ir priimti dovanas, kurios gali būti vertinamos kaip skatinimas ar atlyginimas.

Savivaldybėje dovanos ar svetingumas galimas tik pagal jos patvirtintos Dovanų politikos nuostatus ir tik tada, kai neperžengiami skaidrumo standartai. Priimama tik oficialias reprezentacijai skirtas, pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas dovanas, kurios skirtos įstaigos žinomumui, bendradarbiavimui ir įvaizdžiui stiprinti bei rodo/priima siūlomą svetingumą, jei tai turi aiškiai išreikštą darbinių santykių palaikymo tikslą.

Darbuotojams draudžiama priimti dovanas ar paslaugas, jeigu tai susiję su jų tarnybinėmis pareigomis.

Jeigu dovanos vertė viršija 150 eurų, ši dovana yra laikoma savivaldybės nuosavybe. Tokia dovana įvertinama ir saugoma Savivaldybės administracijos direktoriaus nustatyta tvarka.

Tai, kas perduodama darbuotojui, kai tai susiję su jo tarnybine padėtimi ar tarnybinėmis pareigomis bei neatitinka Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 13 straipsnio 2 dalies nuostatų, yra neteisėtas atlygis (Molėtų rajono savivaldybės administracijos Veiksmų gavus neteisėtą atlygį tvarkos aprašas).

Neteisėtas atlygis – į Savivaldybę atnešti, atsiųsti (paštu, per kurjerį, elektroniniu ar kitais būdais) ar kitu būdu palikti pinigai, taip pat daiktai, kurie nelaikytini dovanomis, gautomis pagal

tarptautinį protokolą ar tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens pareigomis, taip pat nelaikytini reprezentacijai skirtomis dovanomis su valstybės, įstaigos ir kitokia simbolika arba paslaugomis, kai naudojamosi tarnybiniais tikslais.

Negalimas paramos teikimas, kuris gali būti suprantama kaip kyšininkavimas ar dovana.

Daugiau informacijos: <https://www.moletai.lt/dovanu-politika/>.

Korupcijos pasireiškimo tikimybė.

Nors ši priemonė nėra privaloma, tačiau, kad galimai nekiltų pavojus pasireikšti korupcijai padarant korupcinio pobūdžio nusikalstamas ir kitas su korupcija susijusias veikas, Savivaldybė, savo nuožiūra, gali atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą konkrečioje savo veiklos srityje.

Daugiau informacijos: <https://www.moletai.lt/korupcijos-pasireiskimo-tikimybe/>.

Atsparumo korupcijai lygio nustatymas.

Siekiant įvertinti, kiek ir kokių korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių yra įdiegta Savivaldybės administracijoje, šių priemonių diegimo kokybę bei jas taikant pasiektus rezultatus, atliekamas atsparumo korupcijai lygio nustatymas. Atsparumo korupcijos lygio nustatymo pažyma skelbiama viešai. Daugiau informacijos: <https://www.moletai.lt/atsparumo-korupcijai-lygis/>.

Lobistinė veikla.

Savivaldybėje patvirtintas lobistinės veiklos priežiūros aprašas, kuris reglamentuoja lobistinės veiklos nustatymo atveju deklaravimo tvarką, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, kuriems lobistine veikla siekiama daryti įtaką, pareigas, deklaravimo kontrolės užtikrinimą.

Daugiau informacijos: <https://www.moletai.lt/lobizmas/>.

Įdiegtas Pranešėjų vidinis kanalas (toliau – Vidinis kanalas).

Savivaldybėje yra įdiegtas Vidinis pranešimų kanalas. Apie pažeidimą Vidiniu kanalu pranešti gali, bet kuris fizinis asmuo, kurį su Savivaldybės administracija sieja ar siejo tarnybos, darbo ar sutartiniai santykiai (konsultavimo, rangos, subrangos, stažuotės, praktikos, savanoriškos veiklos ir pan.) arba įdarbinimo ar kiti ikisutartiniai santykiai, taip pat savarankiškai dirbančio asmens statusą turintis asmuo, akcininkas ar asmuo, priklausantis įmonės administraciniam, valdymo ar priežiūros organui (įskaitant vykdomųjų galių neturinčius narius, taip pat savanorius ir apmokamus ar neapmokamus stažuotojus), arba bet kuris fizinis asmuo, dirbantis prižiūrint ir vadovaujant rangovams, subrangovams ir (ar) tiekėjams. Vidinis informacijos apie pažeidimus teikimo kanalas pasiekiamas - elektroninio pašto adresu: pranesk@moletai.lt, prokuratūrai tiesiogiai, viešai.

Daugiau informacijos: <https://www.moletai.lt/praneseju-apsauga/>.

Darbuotojų antikorupcinis švietimas.

Savivaldybėje antikorupcinis švietimas yra viena iš esminių korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių. Darbuotojai nuolat skatinami mokytis, pateikiama informacija apie savarankišką

mokymąsi Specialiųjų tyrimų tarnybos įdiegtoje e.mokymo platformoje. Daugiau informacijos: <https://www.moletai.lt/antikorupcinis-visuomenes-svietimas-ir-informavimas/>.

Planavimo dokumentai.

Siekdama kryptingos valstybės antikorupcinės politikos, Savivaldybė rengia ir įgyvendina korupcijos prevencijos planavimo dokumentus.

Daugiau informacijos: <https://www.moletai.lt/prevencijos-programos/>.

III SKYRIUS

ANTI KORUPCINĖS POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS, PRIEŽIŪRA IR KONTROLĖ

Vadovai formuoja antikorupcinę politiką ir priima ją įgyvendinamuosius vidaus teisės aktus bei atsakingi už korupcijos prevenciją, antikorupcinės politikos įgyvendinimą. Pagrindiniai antikorupcinės politikos formavimo bei įgyvendinimo subjektai Savivaldybėje yra meras, Administracijos direktorius, struktūrinių padalinių vadovai ir vyriausias specialistas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą.

Savivaldybėje veikia Antikorupcijos ir Etikos komisijos.

Antikorupcijos komisija (toliau – Komisija). Jos tikslas sudaryti palankias sąlygas įgyvendinti Savivaldybės korupcijos prevencijos politiką. Šio tikslo Komisija siekia atsižvelgdama į Savivaldybės reguliavimo sričiai priskirtą korupcijos situaciją bei lygį, išskirdama prioritetines jos prevencijos ir kontrolės kryptis, bei nuosekliai įgyvendindama priemones, didinančias korupcijos prevencijos veiksmingumą.

Etikos komisija. Komisija nagrinėja klausimus, susijusius su politikų elgesio principų ir reikalavimų viešajame gyvenime laikymusi, užtikrina valstybės politikų elgesio kontrolę ir atsakomybę už Valstybės politikų elgesio kodekso nuostatų pažeidimus.

Norintiems pranešti apie korupciją.

Asmenys, norintys pateikti informaciją – prašymus, skundus, pranešimus apie korupcijos apraiškas ar įtarimus apie tokio pobūdžio veikas Savivaldybės, Savivaldybės įstaigų, įmonių darbuotojų veikloje gali:

- pranešti anonimiškai Savivaldybės pirmajame aukšte esančioje pranešimų dėžutėje.
- Apie korupcijos apraiškas anonimiškai galima pranešti atsakingam už korupcijos prevenciją ir kontrolę Savivaldybėje - vyriausiajai specialistei Sigitai Saugūnienei tel. (8 383) 42642 (darbo valandomis) arba el. paštu: korupcijai-ne@moletai.lt (visą parą).

Anonimiškai pranešti apie galimus korupcijos atvejus galima ir Specialiųjų tyrimų tarnybai (STT):

- visą parą veikiančiu „karštosios linijos“ telefonu (8 5) 266 3333 (taip pat ir poilsio dienomis); faksu (8 5) 266 3307; pateikti pranešimą apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimą arba užpildyti Pranešimo apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimą formą ir siųsti elektroniniu paštu pranesk@stt.lt
- Prokuratūrai tiesiogiai.

Sritį kuruoja vyriausioji specialistė, atsakinga už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, Sigita Saugūnienė, 309 kab., tel. (8 383) 42642 ; mob. (8 665) 079 52 ; el.p. sigita.sauguniene@moletai.lt

Asmenims, svarstantiems ar teikti arba jau pateikusiems informaciją apie pažeidimą, teikiamos konfidencialios konsultacijos tel. 8 665 07952.
